

Forfatter: Grundtvig, Nikolai Frederik Severin

Titel: BREV TIL: Ingemann, Bernhard Severin FRA: Grundtvig, Nikolai Frederik Severin (1834-11-15)

Citation: Grundtvig, Nikolai Frederik Severin: "BREV TIL: Ingemann, Bernhard Severin FRA: Grundtvig, Nikolai Frederik Severin (1834-11-15)", i *Grundtvig og Ingemann*, Forlagt af Samfundet til den Danske Litteraturs Fremme, s. 162. Onlineudgave fra Danmarks Breve: https://tekster.kb.dk/text/letters-001989206-000-shoot-L001989206000_0060.pdf (tilgået 05. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvig og Ingemann

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Kjære Ven!

Det fornøjede ret baade Lise og mig at høre fra dig selv, at Sommerheden „nær havde gjort Ende paa dig“; og vel fornøjede det os især, fordi „nær“ skyder ingen Hare, men dog ogsaa fordi fælles Skæbne er sød; mens det er ærgerligt at høre andre tale om som noget rart eller ubetydeligt, hvad man hartad undres over, man levende gennemgik. — Por Resten er du en Halunk af en Korrespondent at være, som man kunde fristes til at ønske paa Bloksbjerg, naar man ellers kunde haabe, det vilde hjælpe.

Imidlertid maa man tage Verden som den er, og dog ønskede jeg dig i Grunden ikke meget anderledes, saa man faar vel tage til Takke med, hvad man selv kalder en god Undtagelse, og hvor selv hvad man ønskede lidt anderledes dog ganske rigtig er „dansk“; og derved kommer jeg i Tanker om Molbechs kjedsommelige Gnavenhed; thi hvor tysk den end tit med Flid gjør sig, kjender jeg den dog gennem mange Aar for godt til at lade mig bedrage af Skinnet.s. 163Derimod er Hauchs Arrighed, som lader Molbech have alle Hundens Egenskaber, undtagen Venlighed mod gamle Bekjendtere, slet ikke dansk, men snarere italiensk, og den kan jeg slet ikke lide; thi at stikke Dolken i Hjærtet paa en Mand, fordi han har fornærmet Skyggen af min Næse, — maaske endogsaa uden at vide, hvem Næsen hørte til, og med Eet til at anse Skyggen for Prisdods, — det lader sig „paa dansk“ næppe undskylde, naar man er over de tredive, endsige da de fyrretyve. Molbech har fra sin Ungdom følt sig ulykkelig; og skjønt han vistnok ej har mindste Eet til at lade dem undgælde det, hvis Tale og Skrift mishager ham, saa er det dog menneskeligt, altsaa, mellem Folk som vi er, meget tilgiveligt; og det gjør mig virkelig ondt, at du derfor skyr ham og, hvad end er værre, dømmer ham lidt ubarmhjærtig. Vist nok har jeg kun læst lidt af hans Kritikker over dine Bøger, men dog nok til at vide, jeg finder dem forkerte; og vel véd jeg, Indtrykket er naturlig stærkest, naar det gjælder vort eget Skind, men jeg véd ogsaa, at medens det gale, Molbech gjør i vor Litteratur, gjør ingen anden Skade end den, „de rene Blade“ desuden maatte finde sig i — naar det blot ikke ærgrer dig og enkelte andre —, medens hvad han gjør godt, saasom hans „danske Ordbog“, vil gjøre meget Gavn til Sprogets Ende, og skaffer ham dog, selv for stor Flid og Taalmodighed, megen Ærgrelse. Derfor vilde jeg dobbelt ønske, du betragtede M. og hans Gnavenhed omtrent som jeg; thi da ærgrede du dig ikke synderlig over, hvad der kan være baade dig og mig som Skribenter aldeles ligegyldigt, og du bidrog dit til, at M.'s Pen blev Danmark saa nyttig som muligt; thi den trænger nu en Gang til imellem at slide Spidsen af sig paa et æstetisk eller historisk Produkt, for taalraodig at gjøre sin Dont og surt at fortjene sin Udødelighed. — Tilgiv mig den lange Udskejelse! jeg kunde ikke undlade den; thi Polemikken, som vel ingen af os i Grunden har godt af, har du, synes mig, selv ondt af blot at tænke paa, og jeg kjender M. over i 25 Aar under des. 164mest udviklede personlige Forhold, saa jeg véd, han er inderlig utilfreds og derfor til daglig Brug ærgerlig at omgaas, men i Grunden dog en ærlig Sjæl og godmodig Natur; og da jeg nu tillige erkjender herlige Anlæg hos ham, som, skjønt de ligge i Ruiner, dog gavne Fædemelandet paa en Maade, som ingen andre vil og kan, saa maa jeg nødvendig baade se og omtale Tingen anderledes, end det er sædvanligt.

V. Zabern har jeg for Resten allerede efter Omtalen tænkt paa at læse, og din Anbefaling skaffer mig den vel snart i Haanden, men om jeg vil være i Stand til at læse den uden al Virkning af min gamle Fordom mod Hauch, da jeg uheldigvis har set hans mig højst ubehagelige Vidnesbyrd om sit Forfatterskab, — [det er uvist].

Din „Otto“ glæder jeg mig til; og Holger Danske mødes jeg gjæme med, i hvad Aarhundrede dig behager, uden at kunne finde, du skulde bryde dig det mindste om, hvor mange der nu læse lange Digte; thi lærte Folk ikke meget, de nu ikke kan, og vænnede sig af med meget, de nu finde deres største Morskab i, da var baade vore tynde og tykke Bøger tilovers. Desuden har du vel hørt, at de kjøbenhavnske Damer dette Efteraar flokkevis beflette sig paa Fædemelandets Historie; og skjønt jeg hverken kan indestaa for, de alle holde Vinteren ud, eller at mange blive stive i den, anser jeg det dog for et ypperligt Tegn; thi Fortælleren, de flokkes om (min ærlige Ludvig Miiller), er langt fra at være en Demostenes, men kun saa komplet en „Sagamand“, som han vel kunde fødes med det nittende Aarhundrede. Ved denne Lejlighed kommer da blandt meget andet ogsaa „Valdemar den store og hans Mænd“ for Dagen — skjønt det er ved Lys —; thi vor Sagamand har den priselige Skik: i Steden for al mulig Kritik, at fortælle baade hvad der er sket ved Pennen og ved Sværdet til fælles bedste; og naar hans ualmindelige Hukommelse ej længer slaar til, da at tage Bøgerne frem, som han véd god Rede til. Hvor Saxo og Islænderne slippe, agter han at slaa sig igjennem med Kæmpeviser og Ingemannss. 165Frihaands-Tegninger, og du kan tro, at gjør man først den Opdagelse, at Valdemar Sejer etc. er et godt Surrogat for to Aarliundreders Danmarks-Historie, som fattes, da vil de selv blandt Kritikerne ej behøve andet Forsvar. Lad kun Munden komme paa Gang om noget, der er værdt at høre! saa skal du se, vi kan le ad de stumme Recensenter.

Jeg staar nu i Middelalderen op over begge Ørene; og skjønt jeg for Øjeblikket mellem Hunner og Goter snart ligner en lille mellem to Negle, er jeg dog ret fornøjet med min Stilling; thi Bilag til et anderledes Syn for Middelalderen end det almindelige kan jeg dog med Guds Hjælp levere, og der lukkes da vel en Mund op, der giver Synet Røst, som er alt, hvad det i vore Dage fattes, for [at] indtage Øjnene, medens vi maa overlade Hjærterne, nu som i Middelalderen, til sig selv og ham, der ene forstaar at behandle dem. — Rimkrøniken

Grundtvig, Nikolai Frederik Severin, *Grundtvig og Ingemann*,

gjorde jeg gjerne mit bedste med, naar jeg havde Tid og Udsigt til at faa den ordentlig ud, men har for Øjeblikket ingen af Delene, saa jeg vil kun bemærke, at saa god en Ven ad Kæmpeviserne som du ej, som Molbech, maa beskyldes Broder Niels og det femtende Aarhundrede for, hvad de er aldeles uskyldige i: den Del nemlig af Krønne-ken, jeg gider læst; thi den er aabenbar, ligesom Viserne, gjort imellem Knud Lavard og Iver Lykke.

Hils venligst din kjæreste fra Søstrene og mig! og er du ikke uforbederlig, saa gjør Bod med Brev til din

N. F. S. Grundtvig.

P. S. Glem ikke at hilse F. Fenger venligst, naar du ser ham! Efterligningen gjør du ham nok Uret med; thi vil man kalde Tilegnelsen af en Anskuelse Efterligning, da er den saa god eller slet som Anskuelsen; og Efterabelse findes her vist ikke. I det mindste glædede den eneste Prædiken, jeg har hørt af F. (ved hans Ordinatjon), mig netop som den eneste aandfulde og ejendommelige, jeg har hørt af en yngre.